

Obvezno pravo - uvjeti pobijanja

Prema odluci Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, poslovni broj PŽ-3104/01

Pretpostavke koje moraju biti ispunjene da bi vjerovnik mogao pobijati pravnu radnju svoga dužnika su:

- a) da ima dospjelo potraživanje za isplatu,
- b) ako dužnik nema dovoljno sredstava za ispunjenje vjerovnikova potraživanja,
- c) postojanje dužnikove pravne radnje poduzete na štetu vjerovnika,
- d) postojanje oštećenja vjerovnika s time da pobijanje omogućuje vjerovnikovo namirenje.

"U ovom slučaju riječ je o pobijanju pravnih radnji dužnika. Ovaj sud u cijelosti prihvaća obrazloženje prvostupanjskog suda, s time da navodi, da je ovdje riječ o izvanstečajnom pobijanju pravnih radnji na temelju Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 107/95, 7/96, 91/96, 112/99 dalje: ZOO) - actio Pauliana, a ne o pobijanju pravnih radnji stečajnog dužnika iz Stečajnog zakona (Narodne novine, broj 44/96, 29/99 i 129/00, dalje: SZ). Da bi vjerovnik mogao pobiti pravnu radnju dužnika moraju temeljem članak 280. ZOO biti ispunjene opće pretpostavke pobijanja, a to su: a) dospelost za isplatu, b) insolventnost dužnika, c) dužnikova pravna radnja, d) postojanje oštećenja vjerovnika s time da pobijanje omogućuje vjerovnikovo namirenje. Pored toga traži se i ispunjavanje posebnih pretpostavki navedenih u članku 281. ZOO, te da stranke u sporu budu aktivno i pasivno legitimirane. Glede pretpostavke pod a) sud je pravilno utvrdio da je Matković Valter kao dužnik preuzeo obvezu povrata kredita, i da je obveza dospjela. U pogledu insolventnosti ne traži se da je dužnik uopće nesposoban za plaćanje, jer je temelj izvanstečajnog pobijanja vezan za određeno potraživanje pojedinog vjerovnika, pa je dostatno dokazati da je račun dužnika kod tužitelja imao negativan saldo. Dužnik je poduzeo i pravnu radnju s tuženicom sklapajući ugovor o darovanju koji je na štetu kako tužitelja, tako i drugih vjerovnika."